

האגף לחינוך קדם-יסודי

מדינת ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט
המינהל הפדגוגי

האגף לתכניות לימודים

טיפול חשיבה חשבונית בגיל הרך

כרטיסי הפעלה ליחידה

פתרון בעיות

התשנ"ז 1997

טיפוח תשיבה תשובות בגיל הרך

רכוז הפרוייקט: זליה לימור, מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי

צוות כתיבה: ענת סלע, שרית ספוקויני, יעל הילרוביץ, אהובה כץ (עד 1994)

ייעוץ מדעי: ד"ר חוה תובל

ייעוץ פסיכולוגי, ייעוץ בעיבוד התוכן: לאה סלע

עריכת הלשון: דקלה כרמל הורביץ, נעמי פרידמן

איורים: נורית צרפתי

עיצוב גרפי: אלונה דגני-שדה

צילומים: אבי משולם

פתרון בעיות

במארז מצויים שנים-עשר אתגרים רב כיווניים וארבעה אתגרים רב פעמיים.

אתגרי ספירת מלאי

לפניכם מגוון אתגרי ספירת מלאי (9 במספר).
המבחר מהווה דוגמה לאפשרויות השימוש באתגרים מסוג זה ושילובם בשגרת חיי הגן.

מטרת אתגרים אלו לספק מצבים פונקציונליים - משמעותיים להשתתפות פעילה של ילדים
תוך פענוח המטלה, ארגון בזמן ובמרחב וסיכום.
מחנכים מוזמנים להרחיב את מאגר האתגרים בהתאם לצידוד הגן ולחיי היום יום בו.
האתגרים מתייחסים לדברים האלה:

- (1) מה אני יכול?
- (5) כלי נגינה
- (1) קוביות משחק
- (1) בחצר
- (1) בטבע

התאמת אתגרים לילדים יכולה להיעשות באמצעות גיוון אזורי הפעלה, וכן באמצעות
אופנויות ייצוג שונות.

כלי הנגינה מיוצגים בפירוט כדי להדגים אפשרות גיוון והתאמה של אתגר.

1. כל פריט שאותו יש לאסוף מיוצג בתמונה.
2. כמות הפריטים מיוצגת בנקודות ובספרות.
3. איסוף פתוח (כמות לא מוגדרת מראש).
4. איסוף פתוח של יותר סוגי כלים.
5. הכנת כלי נגינה לפעילות (ראו פעילות מנייה בכרטיס 12 בקלסר).

כדאי שהילד יהיה נקודת מוצא לאתגרי ספירת מלאי.
בצד האחורי של כל כרטיס יש הצעות להפעלה.

כמה אני יכול?

מה אני יכול?

זריקה ותפיסה

קפיצות על רגל אחת

מה אני יכול?

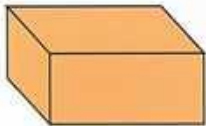
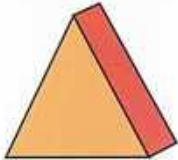

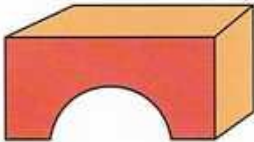
הצעות להפעלה

-הפעלת ילד בשתי ההתנסויות או בהתנסויות אחרות לפי בחירתו.

-הפעלת קבוצת ילדים בהתנסות אחת (זריקה ותפיסה או קפיצות על רגל אחת).
השוואה וסיכום בעזרת דיאגרמה.

-השערה ובדיקה: כמה פעמים תוכל לזרוק ולתפוס את הכדור או לקפוץ על רגל אחת?
רישום ההשערה, בדיקת הביצוע והשוואה.

אוספים קוביות משחק

כמה אספת?	
כמה אספת?	
כמה אספת?	
כמה אספת?	
כמה קוביות משחק אספת?	

אוספים קוביות משחק

הצעות להפעלה

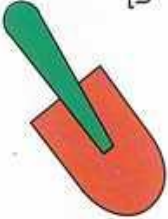

המשימה היום יומית של ארגון קוביות המשחק מאפשרת מיון ומנייה.

-רישום מספר קוביות המשחק שנאספו מכל סוג.

-קבוצה יכולה לחלק משימות לחבריה: כל אחד מהילדים יתמקד באיסוף סוג אחד.

-ניתן להגיש את הדף עם סוגים שונים של קוביות משחק ולאפשר לילדים להשתמש ב"ס" לגבי סוג שלא בנמצא.

אנו אוספים

סך הכל				דלי
				כף
				מסננת
				בגדים

אנו אוספים

הצעות להפעלה

איסוף ציוד החצר הינו תרגול באזרחות, אך אנא - לא כל יום באותה דרך.

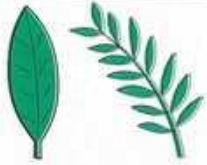

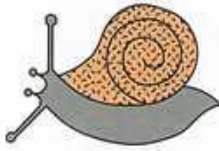
האתגר כדף אישי שבו רושם כל ילד את מה שאסף ומיין לארגזים. הדף מאפשר לילד לתעד איסוף כלי אחד בכל עמודה (בציור, בנקודה או בספרה) ולסכם.

ניתן להגיש אתגר זה עם עמודת תמונות ועמודת מספרים בלבד.

ניתן להגיש את האתגר לקבוצה (3 ילדים) וכל אחד ייצג בעמודה שלו את שאסף.

לאחר שהילדים מתורגלים באיסוף ובתיעוד, ניתן להכין טבלה גדולה: בעמודה - התמונות, ובשורה העליונה - שמות ילדי הגן. כל ילד רושם את האיסוף שלו ומתקבלת תמונה של איסוף כללי. כדאי להכין טבלה כזו לאירוע שהגן נערך לקראתו כגון הכנות לפסח (רחיצת בובות, שטיפת כלים, כיבוס בגדים וכו').

הכנת טבלה גדולה - ניתן לתת לכל ילד דף מדבקות עם שמו. הילד יתעד את האיסוף על ידי הצמדת דבקית בשורה של החפץ שאסף. הסיכום יהיה כמה ילדים אספו את הכפות היום וכדומה.

סך הכל	שם	שם	שם	
				
				
				
				

מצאנו...

הצעות להפעלה

בחצר הגן, בסיור לימודי, בעקבות טיול משפחתי, אפשר לשער מה נמצא בשדה, לבדוק מה מצאנו ולהשוות בין ההשערה ובין הבדיקה.

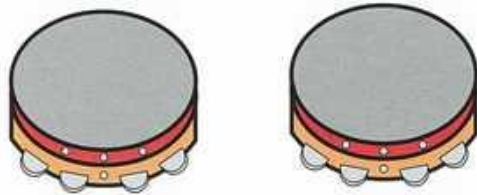
משערים מה נראה בשדה - מונים את מספר הילדים ששיערו שנמצא בשדה עלים, חלזונות וכו'.

אחרי סיור בטבע ניתן לבצע סיכום כללי של הממצאים. למיין את כל מה שהבאנו, למנות ולסמן. ניתן לעשות זאת גם עם דברים שראינו ולא אספנו.

ניתן להעביר את הרישום היחידני / הקבוצתי לסיכום כיתתי בקבוצות הכללה:
זי - צומח - דומם.

כלי נגינה

ניקוז

נוסיף

נשים הכל בסלסלה.

כמה בסלסלה?

כלי נגינה (1)

הצעות להפעלה

פענוח המשימה ייעשה ע"י ילד או זוג ילדים תוך כדי מנייה וסיכום.
באותו אופן ייצוג (תמונה) ניתן לאסוף סוגי כלים נוספים
כחלק מסידור הגן או כהכנה לפעילות.

כלי נגינה

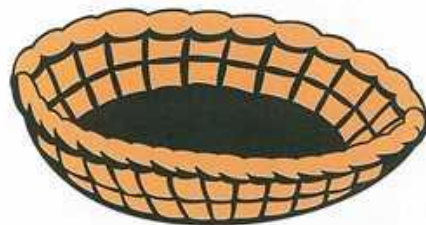
תופים

שלישים

כמה כלי נגינה אספות?

כלי נגינה (2)

הצעות להפעלה

פענוח המשימה ייעשה על ידי ילד אחד או קבוצת ילדים.

-בדיקת מלאי הכלים במרכז.

-הכנת כלים לפעילות מוזיקלית.

כלי נגינה

	2		שלישים
	1		תופים
	3		מנענעים
	4		פעמוניות
			כמה כלי נגינה אספת?

כלי נגינה (3)

הצעות להפעלה

שילוב הייצוג בנקודות ובספרות מאפשר לכל ילד לפעול לפענוח המטלה.
בכרטיס זה יש כלי נגינה רבים יותר ומספרים גדולים יותר.

כלי נגינה

מנענע

תוף

פעמונית

שליש

מצילתיים

כמה כלים אספת?

כלי נגינה (4)

הצעות להפעלה

המשימה מתאימה לקבוצת ילדים.

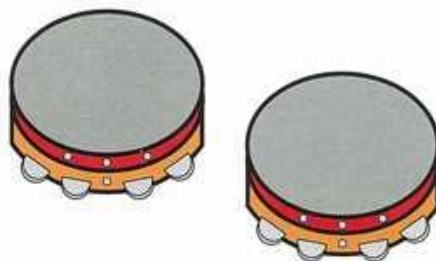
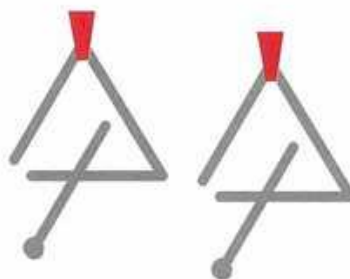
-בדיקת מלאי הכלים במרכז.

-הכנת כלים לפעילות מוזיקלית.

-הבאת כלי אחד מכל סוג. כמה כלים נאספו?

כלי נגינה

נכין כלי נגינה למשחק צלילים בזוגות.

כלי נגינה (5)

הצעות להפעלה

-הכנת זוגות כלים לפעילות.

-כמה זוגות כלים נאספו?

-כמה כלים נאספו?